

Кальченко О.М., к.е.н., доцент,
Тарасенко А.В., аспірант
Чернігівський національний
технологічний університет,
м. Чернігів

Особливості інвестиційної діяльності в туризмі

Основою ефективного розвитку підприємств туристичної галузі України та підвищення конкурентоспроможності вітчизняного туристичного продукту є забезпечення інноваційного характеру їх розвитку, активізація інноваційно-інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання сфери туризму. На сучасному етапі розвитку туристичної галузі України важливою проблемою є залучення інвестицій в інноваційний розвиток підприємств туристичної сфери, невід'ємною умовою функціонування яких є прийняття раціональних рішень у сфері вибору джерел інвестування. Тому, важливим є дослідження теоретичних основ і механізмів фінансування підприємств туристичної галузі в процесі здійснення інноваційно-інвестиційної діяльності.

Необхідно відзначити, що інвестиційна діяльність в туристичній сфері має певні галузеві особливості (рис.1). Як свідчить світова практика, саме туристична галузь є однією з найбільш ефективних для інвестування. Привабливість туристичної сфери для потенційних інвесторів визначається її особливостями, що полягають у відносно швидкій окупності інвестиційних проектів, а також у відсутності необхідності значних інвестиційних вкладень у порівнянні з іншими галузями [1].

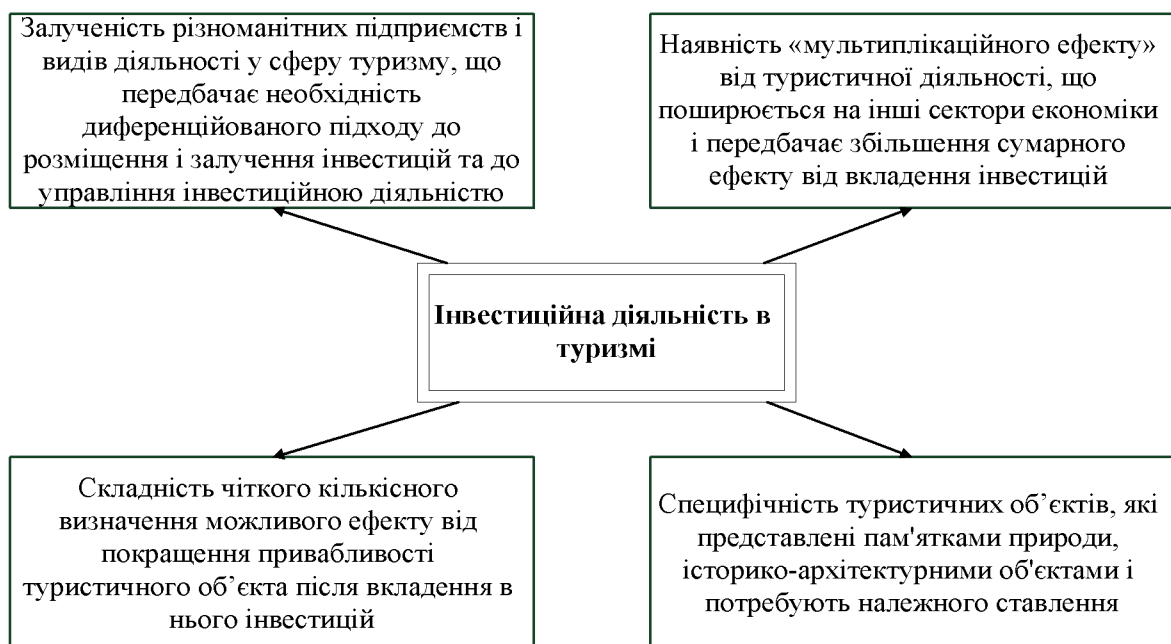

Рис. 2. Характерні риси інвестиційної діяльності в туризмі
(складено за [2])

Як зазначає Боголюбов В.С., інвестиції в туризмі означають використання фінансових ресурсів у формі довгострокових (на термін більше одного року) вкладень капіталу в туристичну галузь як всередині країни, так і за кордоном з метою отримання бажаної величини прибутку від вкладених коштів. Тобто, інвестиції в туризм представляють собою процес створення за допомогою капіталу нових туристичних об'єктів, модернізацію або реконструкцію існуючих, що здатні виробляти і надавати певні види туристичних послуг, а також нематеріальних активів. Таким чином, відбувається процес матеріалізації ідей по створенню нових туристичних об'єктів, що здатні виробляти та надавати туристичні послуги в більшому обсязі при покращенні якості обслуговування туристів [3].

Можна сказати, що інвестиції в туристичну галузь - це цілеспрямоване вкладення на визначений строк капіталу у всіх його формах в різні об'єкти (інструменти) сфери туризму для досягнення індивідуальних цілей інвестора.

Інвестиційна діяльність в туристичній галузі являє собою свідоме цілеспрямоване регулювання руху всіх видів грошових, матеріальних та інтелектуальних ресурсів, що вкладаються в об'єкти підприємництва туризму та інші види діяльності для отримання прибутку або досягнення соціального та екологічного ефекту. Цей процес є різнорівневими і включає в себе:

- інвестиційну діяльність в державних масштабах;
- інвестиційну діяльність окремого господарюючого суб'єкта туристичної галузі, тобто управління інвестиційним портфелем туристичного підприємства (його формування, моніторинг, оцінка якості та ін.).
- управління окремими інноваційно-інвестиційними проектами в туризмі.

Об'єктами інвестиційної діяльності в туристичній галузі можуть бути різні види майна, що перебуває у державній та іншій власності, майнові права на нього, інтелектуальні цінності, тобто те, на що спрямовані інвестиції в туристичній сфері (рис. 2). Як відомо, об'єкти інвестицій (у тому числі і в туризмі) розподіляються за видами активів; за масштабом туристичного проекту; за цільовою спрямованістю проекту; характером і змістом інвестиційного циклу; ступенем впливу держави і характером її участі та ін. ознаками.

Суб'єктами інвестиційної діяльності в сфері туризму виступають:

- державні органи, що уповноважені управляти державним майном чи майновими правами в сфері туризму;
- туристичні підприємства, підприємницькі об'єднання та інші юридичні особи, в тому числі іноземні та міжнародні організації;
- вітчизняні та іноземні громадяни (приватні підприємці);
- виконавці робіт (підрядники, субпідрядники);
- постачальники товарно-матеріальних цінностей, виробничого обладнання, технологій тощо;
- юридичні особи, які представляють собою банківські, страхові та посередницькі організації.

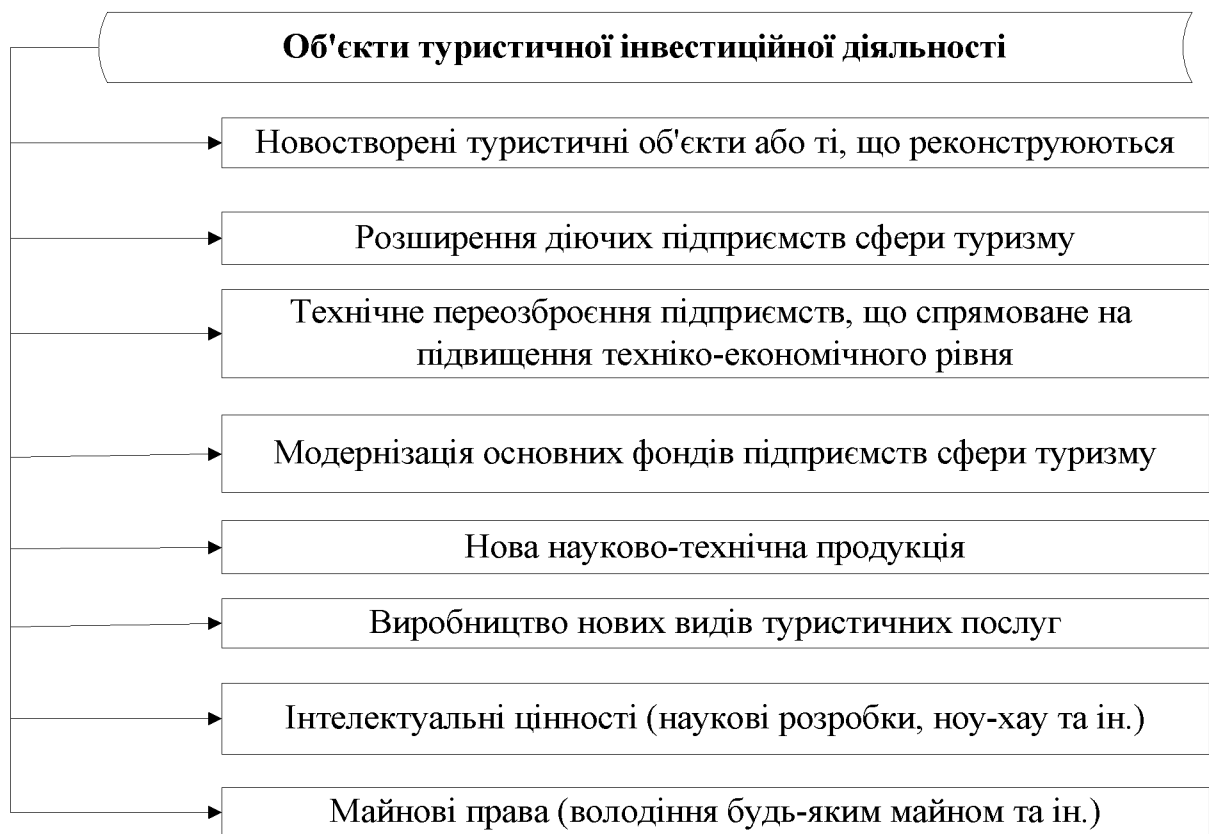

Рис. 2. Об'єкти інвестиційної діяльності в туризмі (складено за [3])

Головними показниками інвестиційної діяльності туристичного підприємства є очікуваний прибуток, строки окупності інвестицій, права інвестора на управління організацією, що інвестується, а також ступінь комерційного ризику інвестора. З оптимізацією всіх зазначених умов інвестиційного процесу пов'язані шляхи і темпи розвитку будь-якого туристичного підприємства. Також інвестиційна активність у туристичній сфері в значній мірі залежить від ступеня новизни об'єкту інвестування та державної інвестиційної політики.

Список використаних джерел

1. Кальченко О.М. Пріоритетні напрямки розвитку туристичної сфери в контексті забезпечення інвестиційної безпеки / О.М. Кальченко. - Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія "Економічні науки": науковий збірник – Чернігів: Черніг. держ. технол. ун-т, 2013. – № 4(70). – С. 366 - 370.
2. Антоненко І.Я. Проблеми та перспективи залучення інвестицій в туристичну сферу в рамках Європейської інтеграції України / І.Я. Антоненко, А.Г. Охріменко. – Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – №4. – С. 10–12.
3. Боголюбов В.С. Экономическая оценка инвестиций в развитие туризма : [учеб. пособие для студ. высш. проф. учеб. заведений] / В.С. Боголюбов, С.А. Быстров, С.А. Боголюбова. — М. : Издательский центр «Академия», 2009. — 272 с.